

Cap sur l'école inclusive
en Europe

Karta pedagogiczna

Strategie włączenia w edukacji powszechnej według Dario Ianesa

Część modułu/.E

Karta pedagogiczna zawiera opis sekwencji uczenia.

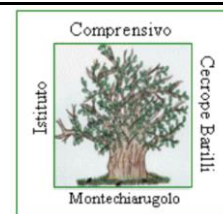
Ma na celu zmobilizowanie i nabycie umiejętności (wiedzy, know-how i umiejętności praktycznych).

Można ją stworzyć w odniesieniu do aktualnych i innowacyjnych koncepcji pedagogicznych.

Kontakt : Roberta Rasca

Instytucja : I .C. « Cecrope Barilli » di Montechiarugolo (PR) Italie

<http://www.icmontechiarugolo.gov.it/>

Tytuł: Strategie włączenia w edukacji powszechnej według Dario Ianesa.

Ogólna definicja i krótki opis

Karta odnosi się do treści książki Dario Ianesa pt. *Special Educational Needs and Inclusion - Evaluating the real needs and activating all resources* (*Specjalne potrzeby edukacyjne a włączenie – ewaluacja rzeczywistych potrzeb i aktywizacja wszystkich dostępnych zasobów*) – 2005, Edizioni Erickson

Obszar wykorzystania

Jak według Dario Ianesa umożliwić naukę / nadać jej sens oraz aktywizować ucznia z trudnościami w nauce podczas wykonywania zadań?

Podstawy teoretyczne

Rosnąca świadomość heterogeniczności klas, także tych zwykłych, sprawia, że konieczna jest edukacja integracyjna, która zaspokoi potrzeby wszystkich uczniów. Konieczna jest zatem ewolucja typowego systemu nauczania, aby móc odpowiednio reagować na różnice i trudności. Dario Ianes mówi o "szczególnej normalności", czyli o "wzbogaconej" normalności edukacyjno-dydaktycznej. nieustannie wzbogacanej o małe i duże elementy niezbędne jednej osobie, a prawdopodobnie przydatne dla wszystkich.

Celem edukacji integracyjnej jest: "sprawić, by wszyscy uczniowie osiągnęli najwyższy możliwy poziom edukacji i uczestnictwa w życiu społecznym, przy pełnym uwzględnieniu różnic występujących w klasie". [...] (zob. także kartę źródłową: FROM SPECIAL EDUCATIONAL NEEDS TO AN INCLUSIVE DIDACTICS).

Metoda

"Obecnie istnieje obszerna literatura eksperymentalna, która pokazuje, w jaki sposób różne modele uczenia się opartego na współpracy (kooperacyjnego) są bardziej skuteczne nie tylko w uczeniu się w wymiarze kognitywnym, ale także w zakresie włączania uczniów niepełnosprawnych i zapewniania każdemu z nich odpowiednich ról i możliwości uczestnictwa w procesie uczenia się. Aby uczenie się było możliwe i sensowne oraz aby aktywować uczestnictwo w zadaniu dla ucznia z niepełnosprawnością, bardzo często musimy "zaadaptować" cele, to znaczy zmienić lub dopasować coś w elementach, które stanowią istotę każdego celu:

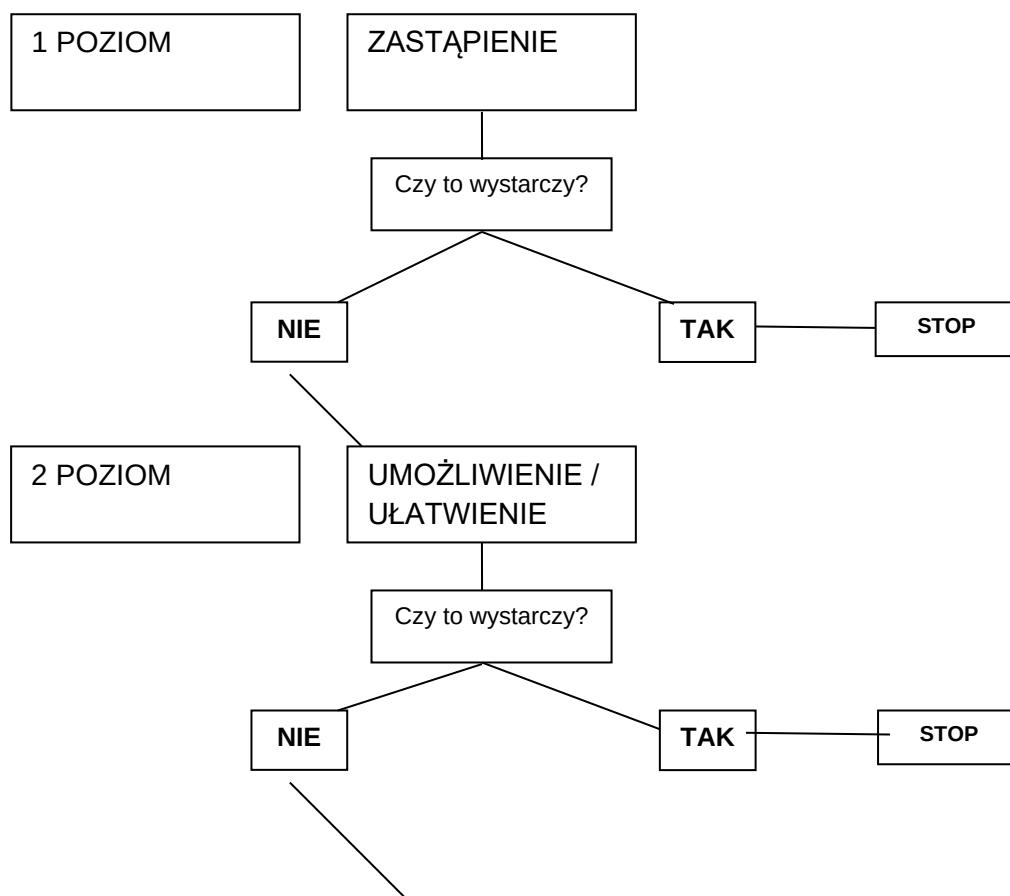
Wkład (input)	DZIAŁANIE
Wkład	Rozumienie Przetwarzanie Output - wyjście

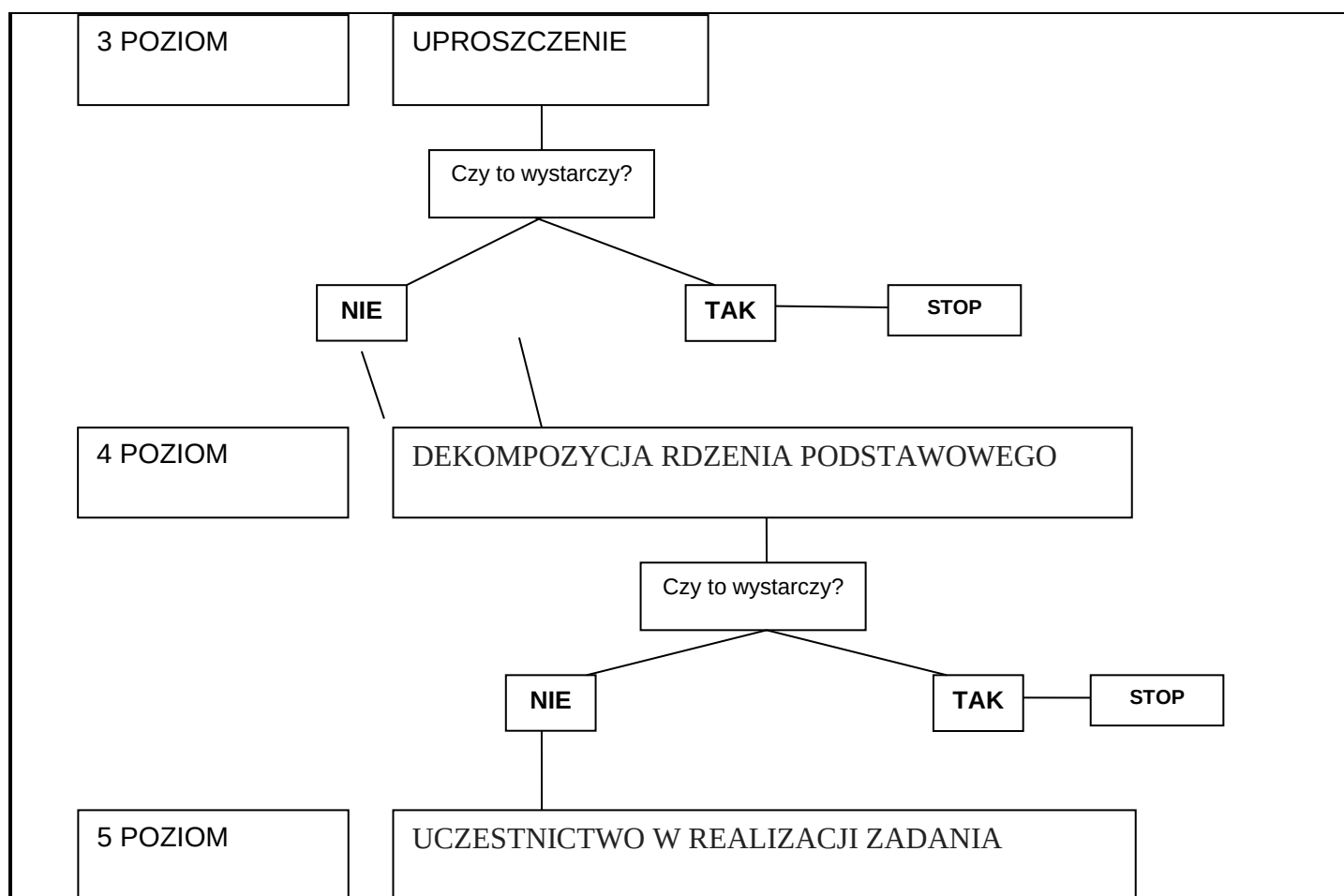
W każdej fazie pracy nad dostosowaniem celów powinniśmy wziąć pod uwagę te trzy elementy działania, o które prosimy ucznia.

W radzeniu sobie z różnymi możliwościami adaptacji celów programowych musimy brać pod uwagę zasadę oszczędności i normalności: "im mniej coś pasuje, tym lepiej".

Musimy jednak również uwzględnić zasadę skuteczności: adaptacja musi faktycznie mieć decydujące znaczenia dla umożliwienia jakiegoś działania uczniom.

Na poniższym schemacie widzimy różne możliwości adaptacji.

Operacje fazy "zastąpienia" są konieczne głównie w przypadku trudności sensorycznych i/lub motorycznych. Polegają one na "tłumaczeniu" wkładu na inny kod / język i / lub wykorzystanie innych trybów informacji wyjściowych. Nie mamy zatem do czynienia z jakimkolwiek uproszczeniem, ale brana pod uwagę jest tylko dostępność - na przykład tekst wejściowy przetłumaczony na alfabet lub użycie komputera zamiast ołówka (wyjście).

Fazy "ułatwiania/umożliwiania" są odpowiednie szczególnie wtedy, gdy trudności nie są zbyt silne, są specyficzne i ograniczają się do konkretnego obszaru. W tym przypadku przechodzimy do "rekontekstualizacji" celu: jest on określany dla konkretnego otoczenia (np. obliczyć resztę w supermarkecie, a nie w klasie), w wysoce interaktywnych kontekstach dydaktycznych (wspólne uczenie się, korepetycje itp.) lub w kontekstach aktywnej dydaktyki (laboratoria, symulacje, wycieczki).

Kiedy zrozumienie, przetwarzanie i deficyty informacji wyjściowych są bardziej znaczące, należy wykorzystać fazę "upraszczania". W takich sytuacjach cel musi zostać uproszczony dla jednego lub większej liczby elementów działania: zrozumienie, przetwarzanie i odpowiedź wyjściowa.

Na przykład: można zmienić słownictwo, zmniejszyć złożoność konceptualną, uprościć kryteria prawidłowego wykonania itp.

W przypadku jeszcze większych trudności związanych z niepełnosprawnością ucznia lub ze złożonością samego przedmiotu/dziedziny, należy uciec się do fazy "rozkładu na części fundamentalne". Konieczne jest zatem odnalezienie w programie nauczania informacji kluczowych, które można łatwiej przełożyć na dostępne i znaczące cele. Na przykład: w geografii rozróżnienie między zmianami naturalnymi i zmianami dokonywanymi przez człowieka może zostać w znacznym stopniu uproszczone poprzez zrobienie serii fotografii różnych obszarów oraz sklasyfikowanie ich na tablicy. Kolejny przykład: w historii pojęcie przyczyny i skutku można przedstawić poprzez stworzenie książki opowiadającej własną historię uczniów (np.

przeprowadzka spowodowana przyjazdem brata, odziedziczeniem domu po dziadku lub chęcią życia na wsi). W ten sposób zbliżamy się do podstaw wiedzy dyscyplinarnej, zwracając większą uwagę na procesy poznawcze typowe dla tej wiedzy, a nie na produkty, czyli na pojęcia.

W przypadkach znacznych trudności z uczeniem się, w których po wypróbowaniu każdej z powyższych form adaptacji, nadal nie jesteśmy w stanie stworzyć właściwego zestawu celów, możemy uciec się do "uczestnictwa w realizacji zadania" lub znaleźć możliwości zaangażowania ucznia w ważne etapy tego działania albo sprawić, by wykorzystywał swoje umiejętności podczas eksperymentowania i miał styczność choćby tylko z klimatem emocjonalnym, napięciem poznawczym, tworzonymi w ramach zadania produktami itp. ".

Oprócz pracy nad adaptacją celów programowych adaptacji poddać należy również materiały: podręcznik i arkusze instruktażowe.

Bibliografia

Dario IANES, *Special Educational Needs and Inclusion – Evaluating the real needs and activating all resources* - 2005 Edizioni Erickson